

یادداشت

نقش نهادهای مدنی در توسعه اقتصادی

مسعود سپهر جامعه‌شناس سیاسی

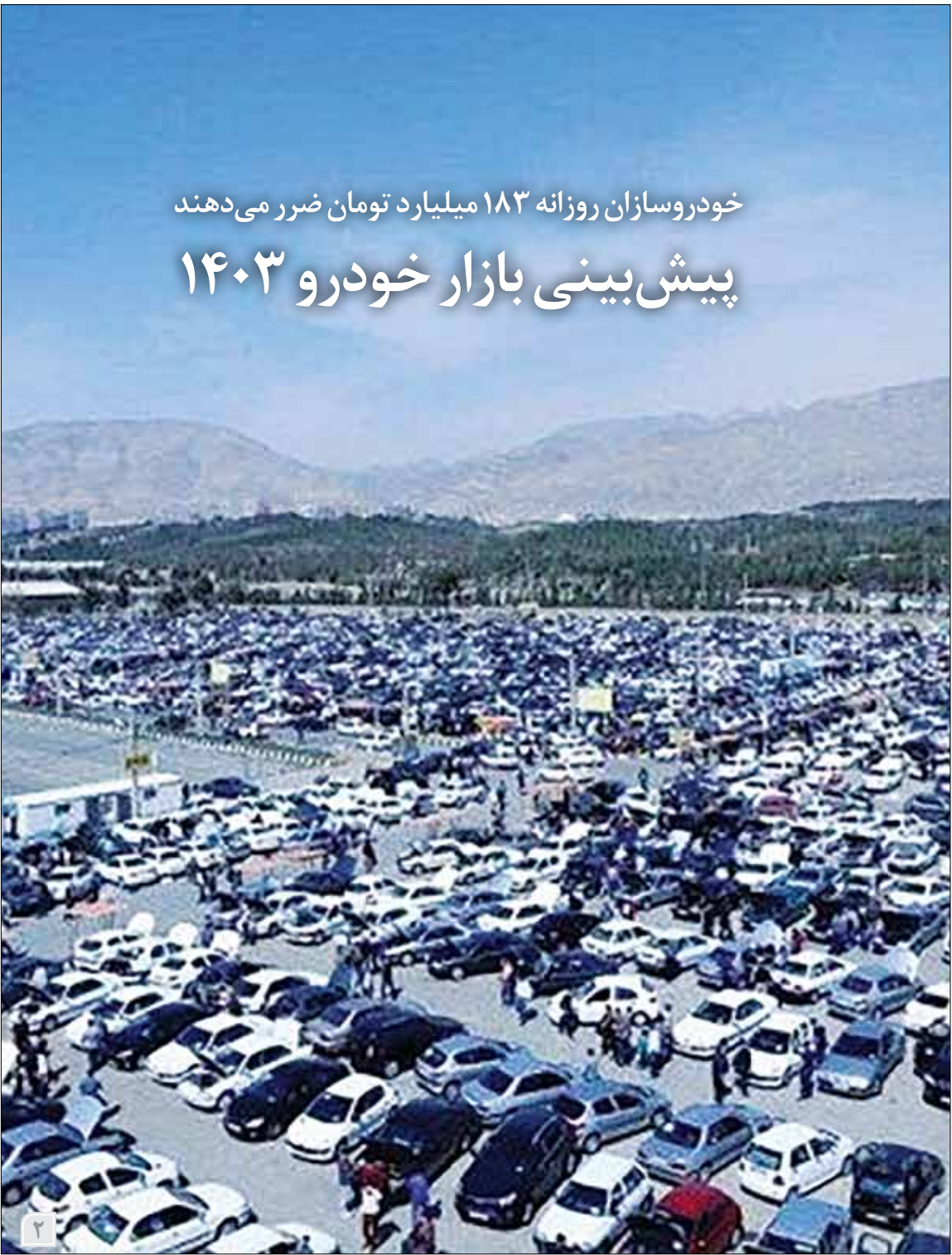
همه نام «توماس ادیسون» را به عنوان مخترع لامپ الکتریکی می‌دانند، حتی امروز که دیگر کمتر نشانی از آن لامپ‌ها در زندگی ما وجود دارد، اما مخترع انواع لامپ‌های کم‌مصرف کیست؟
نام «گراهام بل» به عنوان مخترع تلفن برای همه آشناست، اما تلفن‌های همراه و هوشمند توسط چه کسی اختراع شده است؟ واقعیت آن است که تلاش برای حرکت در مسیر پرشتاب توسعه که امروز مسئله اول همه ملت‌های جهان و از جمله ما ایرانیان است، از دوش افراد و قهرمانان و رهبران برداشته شده و بر دوش نهاده‌ها و مجموعه‌های انسانی قرار گرفته است. عرصه‌های مختلف از چنان پیچیدگی و وسعتی برخوردار شده که جز با هم‌افزایی عقل انسانی و سازمандهی و هماهنگی گروه‌های بزرگ افراد در قالب نهاده‌ها ممکن نیست. نمی‌دانیم سازنده لامپ‌های کم‌مصرف و تلفن‌های هوشمند و هزاران محصول پیچیده کوچک و بزرگ که هر روز از آن بهره می‌بریم، چه کسانی هستند، چون محصول کار و فکر مشترک هماهنگ هزاران انسان در سراسر جهان است. در همه کشورهایی که امر توسعه به هر شکل و شیوه رخ داده حتماً محصول...
۲

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

خودروسازان روزانه ۱۸۳ میلیارد تومان ضرر می‌دهند

پیش‌بینی بازار خودرو ۱۴۰۳

فرصت امروز: هفته‌نامه «کونومیس‌ت» در گزارش تازه خود به پدیده هوش مصنوعی مولد و به‌رووری کسب وکارها پرداخته و با طرح این پرسش که چگونه به‌رووری کسب وکارها با هوش مصنوعی مولد تقویت می‌شود، می‌گوید نزدیک به یک سال است که شرکت اپوین‌ای، چت جی‌بی‌تی ۴ را منتشر کرده که خلاقه‌ترین روبات سخن‌پرداز به شمار می‌رود. ارزش بازار صنعت فناوری آمریکا در آن برهه ۵۰ درصد افزایش یافت و ارزش سهامداران آن به ۶ تریلیون دلار رسید. برخی از شرکت‌های فناوری اکنون رشد درآمد خود را با افزایش قیمت سهام‌شان تطبیق می‌دهند. در ۲۱ فوریه شرکت انویدیا که تراشه‌های مورد استفاده برای الگوهایی مانند چت جی‌بی‌تی ۴ را طراحی می‌کند، نتایج سه ماهه چهارم سال را گزارش کرد و ارزش بازار خود را به ۲ تریلیون دلار رساند. هیجان هوش مصنوعی همچنین قیمت سهام سایر غول‌های فناوری نظیر الفابت (شرکت مادر گوگل)، آمازون و مایکروسافت (که هزینه زیادی برای توسعه این فناوری می‌کند) افزایش داده است.

هم‌زمان فروش نرم‌افزارهای هوش مصنوعی توسط فناوری‌های بزرگ همچنان اندک باقی مانده است. در سال گذشته هوش مصنوعی فقط در حدود یک‌پنجم رشد درآمد ژور (پلتفرم رایانش ابری مایکروسافت و خدمات مرتبط با آن را در اختیار داشت. در حالی که الفابت و آمازون میزان فروش مرتبط با هوش مصنوعی خود را فاش نمی‌کنند، تحلیلگران حدس می‌زنند که فروش آنها از مایکروسافت کمتر است. برای حفظ رونق بازار سهام هوش مصنوعی، این شرکت‌ها نهایتاً به درآمد جدی و واقعی از فروش خدمات خود نیاز خواهند داشت. کسبوکارها، از بانک‌ها و شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری گرفته تا استودیوهای فیلم‌سازی ناچارند که از ابزارهای مانند چت جی‌بی‌تی در مقیاس بزرگ استفاده کنند. اگرچه شرکت‌ها در اتخاذ هوش مصنوعی مولد محتاط بوده‌اند، اما حتی گام‌های کوچک در این مسیر نشان‌دهنده تغییر در ماهیت کار دفتری است.

رشد به‌رووری با هوش مصنوعی مولد

پیشرفت‌های تکنولوژیکی گذشته به‌طور قابل‌توجهی، کار دفتری را تغییر داده به طوری که در سال ۱۸۸۸ گسترش ماشین تحریر، برخی کارگران را بیکار کرد و اپراتورها را قادر ساخت تا مکاتبات بیشتری را با کیفیت بهتر نسبت به دهه‌ا کارمند خودکار به دست انجام دهند. سپس یک قرن بعد با ظهور کلمپوتر، برخی کارهای اداری سطح پایین حذف شدند و به‌رووری کارمندان ماهر افزایش یافت. طبق آمارها، در فاصله دهه ۱۹۷۰ تا ۱۹۹۰، کمپیوتر نقش مهمی در رشد دو برابری تقاضا برای نیروی کار تحصیلکرده داشت. رشد و ظهور دورکاری در چند سال گذشته نیز به واسطه همه‌گیری کرونا، روال روزانه کارمندان اداری را تغییر داده است.

اما آیا هوش مصنوعی مولد می‌تواند تغییرات عمیق مشابهی ایجاد کند؟ از منظر «کونومیس‌ت»، تاریخ نشان می‌دهد که

پیشرفت‌های فناوری در بلندمدت بر اقتصاد تاثیر می‌گذارند. یک کارگر متوسط در یک شرکت متوسط به زمان نیاز دارد تا به روش‌های جدید کار عادت کند، مثلاً دستاوردهای به‌رووری از رایانه‌های شخصی حداقل یک دهه پس از اینکه به‌طور گسترده در دسترس قرار گرفتند، پدیدار شد. تاکنون هیچ نشانه‌ای از افزایش به‌رووری در اقتصاد به خاطر هوش مصنوعی وجود نداشته است. براساس نظرسنجی گروه مشاوره بوستون (BCG)، اکثریت مدیران معتقدند که عبور از هیاهوی هوش مصنوعی حداقل دو سال طول می‌کشد. تحقیقات اخیر الیور وایمن نیز نشان می‌دهد که اگرچه پذیرش و استفاده از هوش مصنوعی افزایش یافته، اما هنوز منجر به افزایش سطح به‌رووری نشده است.

البته جای تعجبی هم ندارد. در حال حاضر اکثر شرکت‌ها از چت جی‌بی‌تی، جنمای گوگل، کوپایلوت مایکروسافت یا سایر ابزارهای مشابه به‌طور سیستماتیک استفاده نمی‌کنند، هرچند کارمندان ممکن است آنها را آزمایش کنند. اداره سرشماری آمریکا در یک نظرسنجی از دهه‌ها هزار کسبوکار در مورد استفاده از هوش مصنوعی پرسید. در اینجا هر دو نوع هوش مصنوعی مولد جدید و انواع ابزارهای قدیمی‌تر هوش مصنوعی‌هایی که قبل از سال ۲۰۲۳ برای کارهای مختلفی مثل بهبود نتایج جست‌وجوی آنلاین مورد استفاده قرار می‌گرفتند، مدنظر بوده است. در ماه فوریه تنها ۵ درصد از مشاغل آمریکایی، چه کوچک و چه بزرگ گزارش دادند که از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند. ۷ درصد دیگر از شرکت‌ها گفتند که قصد دارند ظرف شش ماه آینده از این فناوری بهره گیرند. این ارقام تفاوت‌های زیادی را بین صنایع نشان می‌دهد؛ ۱۷ درصد از شرکت‌های صنعت اطلاعات (فناوری و رسانه‌ها) از هوش مصنوعی برای توسعه محصولات‌شان استفاده می‌کنند؛ در حالی که ۳ درصد از تولیدکنندگان و ۵ درصد از شرکت‌های بزرگ در حال حاضر به‌شدت درگیر آزمایش هوش مصنوعی برای تعیین رویکردهای درست و تشخیص خوب و بد این فناوری هستند. داده‌های آندیند (پلتفرم جست‌وجوی شغل) نشان می‌دهد که آنها هزاران متخصص هوش مصنوعی را استخدام می‌کنند. «جیمی دیمون»، مدیرعامل جی‌بی‌بی‌موگان جیس در سال گذشته گفت که این بانک در بیش از ۲۰۰ مورد در تولید

آینده صنایع با هوش مصنوعی مولد

از هوش مصنوعی استفاده کرده است. شرکت مشاوره کپ‌جنمای قصد دارد از هوش مصنوعی کلاب برای توسعه گی کتابخانه غنی با بیش از ۵۰۰ کتاب مورد استفاده و مرتبط با صنعت استفاده کند. شرکت پیشرو یایر (فعال در تولید مواد شیمیایی آلمانی) نیز در طبق اعلام یکی از شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری، این «گسترش موارد استفاده از هوش مصنوعی» را می‌توان به سه گروه اصلی شامل ابزارهایی برای کار شرکت، ابزارهایی برای کارمندان کارمندان یک شرکت، دسته‌بندی کرد. در این میان، مورد اول رایج‌تر از بقیه است. به گفته «کریستینا مک‌الهران» از دانشگاه تورنتو، بسیاری از شرکت‌ها اقدامات دیجیتالی‌سازی استاندارد را به «برنامه‌های هوش مصنوعی» تغییر نام می‌دهند تا پیچیده‌تر به نظر برسند. مثلاً پرستو، ارائه‌دهنده خدمات فناوری به رستوران‌ها، یک دستیار هوش مصنوعی مولد را برای دریافت سفارش‌ها در زمان پیک معرفی کرد. اگرچه ۷۰ درصد از این سفارش‌ها هنوز به کمک انسانی نیاز دارند. شرکت پخش موسیقی اسپاتیفای، یک دی‌جی مبتنی بر هوش مصنوعی معرفی کرده است. این دی‌جی آهنگ انتخاب می‌کند و در حین پخش آنها مانند یک دی‌جی واقعی جمالتی را می‌گوید. از طرفی شرکت تحویل مواد غذایی اینستا‌تاکارت، یکی از ابزارهای هوش مصنوعی خود را حذف کرده است؛ زیرا این ابزار پس از دریافت نظرات منفی مشتریان راجع به غذا، از آن غذا تصاویر نامطلوبی تولید می‌کرد. شرکت‌های بزرگ فناوری نیز در حال ادغام پیشرفت‌های هوش مصنوعی در خدمات مشتریان خود هستند. آمازون در حال راه‌اندازی یک دستیار خرید مبتنی بر هوش مصنوعی به نام روفوس است و گوگل هم هوش مصنوعی را در سرویس نقشه خود ادغام کرده است تا این محصول را فراگیرتر و جذاب‌تر کند.

کاربردهای متعدد هوش مصنوعی

ابزارهایی که کارمندان کم‌مهارت را هدف قرار می‌دهند، می‌توانند در کمترین زمان ممکن، مزایایی ایجاد کنند. برنامه‌های کاربردی اصلی مانند برنامه‌های خدمات مشتری، اغلب از فناوری هوش مصنوعی در دسترس استفاده می‌کنند. بسیاری از سوالات مشتریان ساده هستند و حول مجموعه محدودی از موضوعات می‌چرخند و فرآیند آموزش چت‌بات‌ها را ساده می‌کنند. برخی از این ابتکارات ممکن است همین حالا هم نتیجه داده باشند. مثلاً اندکس نرم‌افزاری را برای کمک به شرکت‌های مخابراتی در ارائه صورت‌حساب و خدمات مشتری ارائه می‌دهد. به گفته این شرکت، ادغام هوش مصنوعی مولد، زمان رسیدگی به تماس‌های مشتریان را در نصف کاهش داده است. همچنین اسپرینکلر، یک شرکت نرم‌افزاری گزارش می‌دهد که یکی از مشتریان کالاهای لوکس آن اخیراً ۲۵ درصد بهبود در امتیازات خدمات مشتری تجربه کرده است.

کارهای اداری معمولی، آمادگی پذیرش هوش مصنوعی را پیدا

نرخ سود بانکی، کار دست برخی از بانک‌ها داد

اتمام‌حجت بانک مرکزی با ۶ بانک متخلف

خصوص تاووم تصدی سمت مدیریتی آنها مورد بررسی قرار خواهد گرفت. به گفته «فرشاد محمدپور»، گزارش مدیریت کل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی درخصوص نقض نرخ‌های سود سپرده‌ها در شش بانک، در جلسه کمیسیون احراز و لغو تاییدیه حرفه‌ای مدیران موسسات اعتباری با حضور مدیران عامل و عضو هیأت‌مدیره ذی‌ربط بررسی شد که پس از بحث و بررسی و استماع توضیحات ایشان و تذکر جدی و اتمام حجت با ایشان، تصمیماتی اتخاذ شد. بانک‌های مورد بررسی موظف شدند موارد عدم رعایت نرخ سود و نرخ شکست سپرده‌ها

کرده‌اند. در میان ۷۰۰۰ مورد استفاده از هوش مصنوعی در شرکت بایر، کارهای رایج مانند بازبایی داده‌ها از فایل‌های اکسل و تهیه پیش‌نویس اسناد در ورد برجسته شده است. هوش مصنوعی مولد توسط برخی شرکت‌ها برای اهداف جست‌وجوی پیشرفته‌تر نیز استفاده می‌شود. به عنوان مثال، در شرکت خدمات مالی نزدک، به بازرسان جرایم مالی در جمع‌آوری شواهد برای ارزیابی تراکنش‌های بانکی مشکوک کمک می‌کند. به گفته نزدک، این فرآیند که معمولاً ۳۰ تا ۶۰ دقیقه طول می‌کشد با کمک هوش مصنوعی مولد فقط سه دقیقه زمان می‌برد.

ارائه ابزارهای هوش مصنوعی به باارزش‌ترین کارمندان یک شرکت که وظایف پیچیده‌ای دارند، تاکنون کمتر رایج بوده اما در حال افزایش است. به عنوان نمونه، وکلا از جمله پذیرندگان اولیه بوده‌اند. آل‌اند لوری، یک شرکت حقوقی برجسته با هاروی، یک استارت‌آپ هوش مصنوعی، همکاری کرد تا سیستمی را توسعه دهند که وکلا از آن برای کارهای مختلف مانند بررسی دقیق و تجزیه‌وتحلیل قرارداد، استفاده کنند. بانک‌ها سرمایه‌گذاری نیز برای خودکارسازی بخش‌هایی از فرآیند تحقیقات خود به هوش مصنوعی روی آورده‌اند. در بانک نیویورک ملون یک سیستم هوش مصنوعی، داده‌ها را یک‌شبه برای تحلیلگران پردازش می‌کند و پیش‌نویسی را در اختیار آنها قرار می‌دهد تا صبح روز بعد تحلیلگران آنها را اصلاح کنند؛ بنابراین گردش کار آنها را ساده می‌کند. به‌طور مشابهی شرکت دروسازی فرانسوی سانوفی از یک اپلیکیشن هوش مصنوعی استفاده می‌کند تا اطلاعات فوری درباره بسیاری از جنبه‌های عملیات شرکت را به مدیران ارائه دهد.

جایگزین در دسترس نیروی انسانی

برخی شرکت‌ها از فناوری هوش مصنوعی برای ساخت راه‌حل‌های نرم‌افزاری استفاده می‌کنند. گیت‌هاب کوپایلوت مایکروسافت، یک ابزار کدنویسی مجهز به هوش مصنوعی، دارای ۱.۳ میلیون مشترک است. آمازون و گوگل هم محصولات رقیبی برای گیت‌هاب کوپایلوت ارائه داده‌اند. ظاهراً ایل هم در حال توسعه ابزاری مشابه است. شرکت فناوری فورتیو گزارش می‌دهد که شرکت‌های تابعه آن شتاب بیش از ۲۰ درصدی را در زمان توسعه نرم‌افزار از طریق استفاده از هوش مصنوعی مولد تجربه کرده‌اند. «کیراتان دیسای»، مدیر اجرایی شرکت نرم‌افزاری تجاری سرویس نو گفته که گیت‌هاب کوپایلوت افزایش به‌رووری او را در زمان توسعه برنامه‌های شرکتش به همراه دارد. علاوه بر این، استارت‌آپ هندی کانکتیفای با کمک ابزارهای هوش مصنوعی، نسخه‌های ماهانه اپلیکیشن خود را از ۴ به ۷ افزایش داده است. بررسی‌های مایکروسافت نشان می‌دهد تعداد کمی از افرادی که استفاده از کوپایلوت را شروع کرده‌اند، تمایل دارند استفاده از آن را متوقف کنند.

شرکت شبکه اجتماعی پینترست اعلام کرد که در لطف هوش مصنوعی، میزان ارتباط نتایج جست‌وجوی کاربران را ۱۰ درصد بهبود بخشیده است. «بیل ردی»، مدیرعامل این شرکت گفت

و سایر ضوابط مطروح در بخشنامه ۱۰ بهمن‌ماه ۱۴۰۱ را ظرف دو هفته اصلاح و نتیجه رفع تخلفات مزبور را به همراه مستندات در فاصله زمانی مذکور به بانک مرکزی ارسال کنند. همچنین بانک‌های مورد بررسی موظف شدند اقدامات اصلاحی لازم در خصوص انتشار گواهی سپرده سرمایه‌گذاری خاص، موضوع نامه ۱۰ بهمن‌ماه ۱۴۰۲ را طی دو هفته انجام و نتیجه را به همراه مستندات در فاصله زمانی مذکور به بانک مرکزی ارسال کنند. معاون نظارت بانک مرکزی در پایان تاکید کرد: بانک‌های مورد بررسی موظف شدند سازوکار مناسب برای ارتقای نظامات

انتشار اوراق گواهی سپرده خاص ادامه می‌یابد؟

واکنش‌ها به سود ۳۰ درصدی

رئیس پیشبین بانک مرکزی در مورد انتشار اوراق گواهی خاص با نرخ سود علی‌الحساب ۳۰ درصدی، می‌گوید: صدور این اوراق، در حدود اختیارات بانک مرکزی است. برخی از مسئولان مطرح کرده‌اند که بانک مرکزی نمی‌بایست به تنهایی این کار را انجام دهد؛ در حالی که بانک مرکزی اختیار دارد و بالاتر از آن، وظیفه دارد در مقاطع زمانی که تشخیص دهد، از این طریق و با نرخ‌های...

ساعت کاری ایرانیان از ۱۶۱ کشور جهان بیشتر است

ساعت ناکوک کار در ایران

فرصت امروز: آمارهای سازمان جهانی کار نشان می‌دهد که ساعت کار ایرانیان از ۱۶۱ کشور جهان بیشتر بوده و ایران در رتبه ۲۶ جهان ایستاده است. براساس داده‌های سازمان جهانی کار در سال ۲۰۲۳، ایرانیان در طول هفته به طور متوسط بیشتر از مردم ۱۶۱ کشور جهان مشغول به کار بوده‌اند. در سال گذشته میلادی، هر فرد شاغل در ایران طی یک هفته به طور متوسط ۴۴ ساعت و شش دقیقه مشغول به کار بوده است. بدین ترتیب، ایران از نظر میانگین ساعت کار هفتگی به ازای هر فرد شاغل، رتبه ۲۶ جهان را به خود اختصاص داده است. همچنین در سال گذشته هر ایرانی شاغل به طور میانگین دو ساعت و ۵۴ دقیقه بیشتر از متوسط جهانی کار کرده است. البته در رده‌بندی سازمان جهانی کار، نام کشورهایی همچون کویت، مصر و پاکستان پیش از ایران به چشم می‌خورد. مقایسه آمارها حاکی از آن است که هر ایرانی شاغل تنها ۵۴ دقیقه کمتر از چینی‌ها در طول هفته کار کرده است. همچنین کشورهایی نظیر هنگ کنگ، کره‌جنوبی، کانادا، انگلستان و فرانسه در این رتبه‌بندی بعد از ایران قرار گرفته‌اند و به طور متوسط در هفته ساعت کار کمتری داشته‌اند. به نظر می‌رسد میانگین ساعت کاری هفتگی در ایران نسبت به کشورهای دیگر در سطح متوسط قرار دارد. طبق آمارهای رسمی، میانگین ساعت کار واقعی در هفته برای ایران در سال ۲۰۲۳ معادل ۴۴ ساعت و شش دقیقه است. انطور که سازمان جهانی کار گزارش داده است، کشور بوتان با میانگین ۵۴ ساعت و...

۲

صندوق‌های بازنشستگی چگونه گرفتار تنگنای مالی شدند؟

سازوکار احیای صندوق‌های بازنشستگی

۳

مدیریت و کسب‌وکار

تکنیک‌های داستان‌سرایی برای بازاریاب‌ها

بازاریابی بدون استفاده از داستان‌های جذاب مثل بیابانی بی‌آب و علف است که حتی یک نفر هم در آن دوام نمی‌آورد. به همین خاطر اغلب برندهای بزرگ دست کم یک داستان حیرت‌انگیز برای مشتریان آماده کرده‌اند. به طوری که در همان اولین برخورد هوش از کله هر مشتری می‌پرد. شما را نمی‌دانم، ولی من که وقتی با یک داستان عالی در حوزه بازاریابی رو به رو می‌شوم، دیگر هیچ برندی به چشم نخواهد آمد. این دقیقاً همان نتیجه رویایی است که بازاریاب‌ها را به سوی دنیای خیال‌انگیز داستان‌ها می‌کشاند. اجازه دهید کمی بحث‌مان را با بدبینی جلو ببریم و عینک شکاکیت به چشم بزنیم. اصلاً بر فرض که داستان‌های جذاب برای همه مردم دنیا بی‌نهایت مهم هستند؛ چطور باید از آن در عرصه مارکتینگ استفاده کرد؟ از همه مهمتر، یک داستان عالی در حوزه بازاریابی چه ویژگی‌هایی دارد؟ هر چه باشد ما که رمان‌نویس نیستیم، پس قبل از اینکه با داستان‌های...

که مدل‌های جدید به کار گرفته شده ۱۰۰ برابر بزرگ‌تر از مدل‌هایی هستند که قبلاً توسط شرکت استفاده می‌شد. شرکت لوازم آرایشی لورال با پیشرفت‌های خود در بتیک (ابزار داخلی طراحی شده برای ارزیابی و بهبود نتایج تبلیغات) توانسته توجه سرمایه‌گذاران را به خود جلب کند. لورال ادعا می‌کند که آن دسته از برندهای زیرمجموعه این شرکت که از بتیک استفاده می‌کنند، بین ۱۰ تا ۱۵ درصد افزایش به‌رووری داشته‌اند.

البته از منظر «کونومیس‌ت»، این بدان معنا نیست که این برندها ۱۰ تا ۱۵ درصد کارمندان کمتری نیاز دارند؛ مانند انقلاب‌های تکنولوژیک قبلی، نگرانی‌ها در مورد بحران شغلی ناشی از هوش مصنوعی بی‌اساس به نظر می‌رسد. در حال حاضر به نظر می‌رسد این فناوری بیش از آنکه مشاغل را حذف کند، فرصت‌های شغلی ایجاد کرده است. یک نظرسنجی که توسط بانک اورو کر آ‌اس‌ای در ماه نوامبر منتشر شد، نشان می‌دهد تنها ۱۲ درصد از شرکت‌ها معتقد بودند هوش مصنوعی مولد جایگزین نیروی انسانی شده یا در عرض ۱۲ ماه جایگزین خواهد شد. هرچند برخی از شرکت‌های فناوری ادعا می‌کنند که استفاده ی‌ا کاهش کار کتان خود را به دلیل هوش مصنوعی متوقف می‌کنند، اما شواهد اندکی از افزایش اخراج کار کتان در کشورهای ثروتمند وجود دارد.

ظهور موقعیت‌های جدید اداری

هوش مصنوعی مولد اشکال جدیدی از اشتغال اداری را تقویت می‌کند. شرکت‌هایی مانند نستله و کی‌بی‌اچ‌جی در حال استخدام مهندسان برنامه‌نویس هستند که استک را با بخش‌های ارزشمند از چت‌بات‌های هوش مصنوعی مهارت دارند. مهندسی برنامه‌نویسی برای ایجاد فرامین و پرسش‌های مناسب است تا ابزارهای هوش مصنوعی بتوانند خروجی‌ها را مطابق هدف ما تولید کنند. یک شرکت قبلاً به همراهان توضیح‌پذیر برای درک خروجی‌های سیستم هوش مصنوعی استفاده کرده است. در حالی که این پیشرفت‌ها ممکن است فورا در معیارهای به‌رووری کلی منعکس نشوند، اما اکنون در حال تغییر شکل وظایف کارکنان اداری هستند. برخی از نتایج آشکار مثبت هستند. هوش مصنوعی شرکت‌ها را قادر می‌سازد تا داده‌های داخلی، از جمله بررسی عملکرد و سوابق جلسات را دیجیتالی و سازمان‌دهی کنند. پذیرش هوش مصنوعی ممکن است عواید غیرقابل‌پیش‌بینی داشته باشد. در حالی که ابزارهای کدنویسی هوش مصنوعی به مهندسان نرم‌افزار در انجام وظایف‌شان کمک می‌کنند، گزارش شرکت نرم‌افزاری گیت کلیر، نشان از کاهش کیفیت کار را در سال گذشته دارد. برنامه‌نویسان ممکن است از هوش مصنوعی برای تولید یک پیش‌نویس اولیه استفاده کنند تا آن را ملو از اشکال با فاقد وضوح ببینند. در نتیجه ممکن است زمان کمتری را صرف نوشتن کد کنند، اما زمان بیشتری را صرف بررسی و ویرایش آن خواهند کرد. در نتیجه مقدار خروجی کار ممکن است افزایش یابد، اما اثربخشی این خروجی کاهش می‌یابد؛ زیرا هوش مصنوعی ایمیل‌ها و یادداشت‌های بیشتری تولید می‌کند.

کنترل داخلی به منظور پیشگیری از وقوع تخلفات در بانک‌های مذکور تعبیه نمایند و نتیجه را طی یک ماه آینده از تاریخ این صورت‌جلسه به بانک مرکزی اعلام کنند. این بانک‌ها همچنین موظف شدند اقدام لازم جهت انجام بازرسی‌های موردنیاز در خصوص رعایت مفاد بخشنامه‌های بانک مرکزی با موضوع رعایت نرخ سود سپرده‌ها در اتخاذ نموده و نتیجه پس از تأیید در صورت بیات‌مدیره آن بانک‌ها برای بانک مرکزی ارسال کنند. در صورت عدم اقدام مؤثر به شرح فوق، در خصوص تمدید صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت‌مدیره بانک‌های مذکور تصمیم‌گیری خواهد شد.

نقش نهادهای مدنی در توسعه اقتصادی

مسعود سپهر، جامعه‌شناس سیاسی

همه نام «توماس ادیسون» را به عنوان مخترع لامپ الکتریکی می‌دانند، حتی امروز که دیگر کمتر نشانی از آن لامپ‌ها در زندگی ما وجود دارد، اما مخترع انواع لامپ‌های کم‌مصرف کیست؟ نام «گراهام بل» به عنوان مخترع تلفن برای همه آشناست، اما تلفن‌های همراه و هوشمند توسط چه کسی اختراع شده است؟ واقعیت آن است که تلاش برای حرکت در مسیر پرشتاب توسعه که امروز مسئله اول همه ملت‌های جهان و از جمله ما ایرانیان است، از دوش افراد و قهرمانان و رهبران برداشته شده و بر دوش نهادها و مجموعه‌های انسانی قرار گرفته است. عرصه‌های مختلف از چنان پیچیدگی و وسعتی برخوردار شده که جز با هم‌افزایی عقول انسانی و سازماندهی و هماهنگی گروه‌های بزرگ افراد در قالب نهادهای ممکن نیست. نمی‌دانیم سازنده لامپ‌های کم‌مصرف و تلفن‌های هوشمند و هزاران محصول پیچیده کوچک و بزرگ که هر روز از آن بهره می‌بریم، چه کسانی هستند، چون محصول کار و فکر مشترک هماهنگ هزاران انسان در سراسر جهان است. در همه کشورهایی که امر توسعه به هر شکل و شیوه رخ داده حتما محصول این هماهنگی و نهادهسازی و هم‌افزایی، مجموعه‌های بزرگ انسانی بوده است. این امر در طول تاریخ به دو شیوه امرانه از بالا یا خودجوش و مدنی از پایین رخ داده است. از کاخ‌ها و معابد و مقبره‌های باشکوه باستانی که بیشتر با ضربه تازیانه بر پیکر بردگان ساخته شد تا توسعه چشمگیر عصر کمونیستی شوروی «لستالین» و دوران فاشیستی «هیتلر»، همه نمونه‌های موفق سازماندهی آمرانه است که در مرکز آن، یک فرد نیمه خدا قرار دارد.

اشاره من به تمام شدن دوره امثال «ادیسون» و «گراهام بل» برای توجه به این نکته ظریف است که امروز دوران «فرعون» و «لستالین» و «هیتلر» هم به پایان رسیده است؛ زیرا ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، فناوری و خلاقیت در دنیای جدید به چنان پیچیدگی و ظرافتی رسیده که هماهنگی مورچه‌وار و از سر اطاعت و تبعید گروه‌های انسانی جوابگو نیست. اگر انگیزه‌های درونی همه اعضای یک تیم نباشد و همه خلاقیت‌ها با هم جمع نشود، محصولی پیچیده مثل یک تلفن همراه هوشمند یا مریخ نورد به دست نمی‌آید. اگر در دنیای پررقابت امروز که بهره‌وری حرف اول را می‌زند، با ترس و شلاق نمی‌توان به نهایت آن رسید. برای بهره‌وری نیاز به نیروی خودجوش و خلاق از جنس عشق است. پایان کمونیسم دقیقا به همین دلیل بود. تا قبل از فروپاشی شوروی، در ادبیات توسعه راه رشد غیرسرمایه‌داری کاملا معقول و مورد توصیه بود، اما امروز هیچ صاحب‌نظری در محدودیت و بن بست نهایی آن تردیدی ندارد. توسعه همه‌جانبه و پایدار جز با مشارکت همه مردم در قالب نهادهای غیراجباری و خودجوش و مستقل مدنی امکان‌پذیر نیست. آدم‌ها باید عاشق باشند تا همه وجود خود را وقف چیزی کنند و عشق با زور نمی‌آید. مهم نیست موضوع عشق چه باشد. می‌تواند مثل یک سرمایه‌دار عاشق پول باشد یا مثل یک دانشمند عاشق علم شود، یا به هر چیز دیگر، مهم آن است که علائقان به میل خود دور هم جمع شوند و برای عشق خود در انجام کاری همسو باشند. البته در نظام‌های اقتدارگرا هم عشق به یک فرمانروای فرهمند، همان کارهای کوچک و بزرگی را که در تاریخ به جا مانده است رقم زده، اما مگر بیش از گروهی محدود از ملت می‌شود عاشق فرمانروا بود؟ آن هم در عصری که توسعه فضای مجازی و ارتباطات بت شکن شده و برای همین است که دستاوردهای نظام‌های اقتدارگرا، اگر هم باشد تداوم و پایداری ندارد.

متأسفانه نظام‌های سیاسی متمرکز و اقتدار گرا، هر نهاد مدنی را رقیب بالقوه و تهدیدی برای بقای قدرت خود می‌دانند. جامعه توده‌ای، مقابل جامعه مدنی و خلسنگاه سیاسی نظام‌های اقتدار گرا است. در جامعه توده‌ای هر فرد به شکل یک ذره معلق در میان دره‌ها، هیچ وابستگی ارگانیک براساس علایق و منافع خود با دیگر افراد ندارد. فرد یا ذوب در مرکز قدرت است یا محروب آن. به همین دلیل، قدرت حاکم از هیچ چیز به اندازه شکل افراد در احزاب مستقل، اتحادیه‌ها و سندیکاها، مجامع صنفی هنری، فرهنگی، علمی، دانشجویی و حتی مراکز تولیدی بزرگ بخش خصوصی واقعی و کارآفرین واهمه ندارد، اما تا زمانی که قدرت سیاسی اقتدارگرا نفهمد دیگر دوران توسعه آمرانه از بالا و بدون مشارکت آزادانه و اخلاق همه مردم در قالب نهادهای مدنی سپری شده است، توسعه همه‌جانبه و پایدار امکان ندارد. از همان زمان که لامپ «ادیسون» و تلفن «گراهام بل» جای خود را به لامپ کم‌مصرف و تلفن هوشمند داد، دیگر کمتر خبری از اعتصابات سراسری کارگران برای افزایش دستمزد در کشورهای غربی می‌شنویم. اتحادیه‌های کارگری فهمیده‌اند که افزایش دستمزد در گرو افزایش بهره‌وری و رقابت بیشتر است و برای همین اعصاب نمی‌کنند. کارفرما هم می‌داند که با زور و فشار، قادر به تولید محصول بهتر و بیشتر نیست، و باید به انگیزه‌ها و نیازهای درونی کارگران توجه کند. برای آنکه نقش نهادهای مدنی مستقل را در عرصه توسعه اقتصادی بهتر درک کنیم، نمونه‌های زیر قابل تأمل است:

در حوزه فناوری پیشرفته، شرکت‌هایی چون گوگل پیشتاز هستند. هرچند این گونه شرکت‌ها براساس هوش و نبوغ افراد خاصی بنیان یافته‌اند، اما به سرعت تبدیل به نهادهایی بزرگ و مجموعه‌ای از افراد عاشق شده‌اند که شرکت را مثل خانواده خود و حتی فراتر از آن دوست می‌دانند و شرکت هم بیشترین امتیازات و آزادی‌ها و امکانات را در اختیار آنها قرار داده است. در عین حال، دولت آزادی عمل آنها را به رسمیت شناخته و اجازه داده است که هر روز بزرگ‌تر و نیرومندتر شوند. مسیر اصلی توسعه اقتصادی در جهان امروز از درون چنین شرکت‌هایی می‌جوشد.

در حوزه پیشرفت‌های علمی، دانشگاه‌های برتر جهان مثال‌زدنی است. همه آنها مستقل از دولت‌ها و برخوردار از آزادی‌های علمی سیاسی و اقتصادی هستند. این دانشگاه‌ها برای خود هیچ رسالتی جز فراهم ساختن زمینه شکوفایی استعدادها و توانایی‌های خلاقانه و آزادانه استاد و دانشجو در همه زمینه‌ها، قائل نیستند. البته کسی می‌تواند وارد این دانشگاه‌ها شود که حقیقتا عاشق باشد و بر عشق خود استوار بماند، اما در عشق و رسیدن محدودیتی ندارد.

نمونه دیگر، احزاب سیاسی مستقل و متکثر است. مشارکت همه مردم به صورت آزادانه در قالب احزاب سیاسی متفاوت، اجازه نمی‌دهد قدرت غیر پاسخگو و تقدناپذیر و مادام‌العمر و در نتیجه فاسد شود. در همه متون توسعه فیلد است که دولت‌ها قدرت فراتر، مهم‌ترین مانع توسعه است و احزاب سیاسی در رقابت با یکدیگر، مهمترین منبع جلوگیری از فساد هستند. می‌توان در جامعه توده‌ای، نمایشی از مشارکت سیاسی را به صحنه آورد اما حاصل این نمایش جز وعده‌های توخالی عوام‌پسند و گسترش فساد و رانت در اعماق قدرت نیست. از این مثال‌ها فراوان است. حاصل کلام آنکه فناوری اطلاعات و ارتباطات و به هم پیوستگی در دنیای ما، شرایطی به وجود آورده است که حتی اگر تا چند سال پیش، رقابت و توسعه با شیوه‌ای متمرکز و آمرانه شدنی بود، امروز از محالات است. دیگر نمی‌توان با تبلیغات انحصاری، همه مردم را مجذوب کرد و نه با سرکوب، مرعوب. رسیدن به نهایت بهره‌وری و بهره‌مندی از همه خلاقیت‌ها و توانایی‌های جامعه، تنها با مشارکت آزاد تک تک آنها در نهادهای خودجوش و مستقل مدنی امکان‌پذیر است و بدون این شرایط همچنان توسعه، ناموزون و ناپایدار و برگشت‌پذیر خواهد بود.

ساعت کاری ایرانیان از ۱۶۱ کشور جهان بیشتر است

ساعت ناکوک کار در ایران

می‌رسد نمی‌توان رابطه مستقیمی میان توسعه‌یافتگی و افزایش ساعت کاری پیدا کرد، کما اینکه در کشورهایی که ساعات کاری کمتری دارند، اتفاقاً روند توسعه‌یافتگی بیشتر است. تعادل بین کار و زندگی و مدیریت زمان برای جلوگیری از پیامدهای نامطلوب ناشی از عدم رعایت تعادل بین آنها از اهمیت بسزایی برخوردار است. کشورهای مختلف براساس میزان پیشرفت فناوری و درجه توسعه‌یافتگی و همچنین ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی از این حیث با هم تفاوت دارند. ساعات کار طولانی، یکی از مهمترین عواملی است که باعث ایجاد تعارض بین کار و زندگی می‌شود.

اثر بخش خدمات بر بازار کار

از میان بخش‌های اقتصادی در ایران، بخش خدمات بیشترین اشتغال و نیروی کار را دارد. با این حال، سهم شاغلان بخش خدمات با سرعت کمتری نسبت به سهم ارزش افزوده این بخش از یک اقتصاد رشد می‌کند. ارقام تولید ناخالص داخلی کشور که تا پایان پاییز امسال منتشر شده، نشان می‌دهد سهم بخش خدمات در یک اقتصاد ایران در حال افزایش است. این موضوع را می‌توان با روند اشتغال این بخش مقایسه کرد و رشد بخش خدمات در اقتصاد ایران را با دو شاخص (سهم ارزش افزوده تولیدشده در بخش خدمات از کل تولید ناخالص داخلی و سهم تعداد شاغلان بخش خدمات از کل شاغلان کشور) مورد بررسی قرار داد. براساس داده‌های آماری مرکز آمار، سهم بخش خدمات از کل تولید ناخالص داخلی کشور در پاییز امسال معادل ۵۴ درصد بوده است. ۵۲ درصد بوده است، بنابراین چنانچه دیده می‌شود نسبت سهم ارزش افزوده و سهم اشتغال بخش خدمات به هم نزدیک است. اما اختلاف این دو سهم در سال‌های گذشته چگونه بوده و چه چیزی را نشان می‌دهد؟ بررسی روند از سال ۱۳۸۵ نشان می‌دهد که بخش خدمات در این سال‌ها رشد قابل توجهی داشته است. با این حال، سرعت رشد اشتغال در این بخش، کمی کمتر بوده که این موضوع را می‌توان به علت چسبندگی هزینه‌های نیروی کار دانست.

اما آیا رشد بخش خدمات از جانب در آمد بیشتر بوده یا نیروی شاغل؟ به نظر می‌رسد در ۱۶ سال اخیر، رشد سهم ارزش افزوده بخش خدمات بیش از رشد سهم اشتغال در این بخش بوده؛ به طوری که سهم ارزش افزوده این بخش از ۴۰ درصد به ۵۴ درصد رسیده و ۱۴ واحد درصد رشد کرده است، اما سهم اشتغال این بخش از ۴۵ درصد به ۵۲ درصد رسیده و تنها ۶ واحد درصد بیشتر شده است، بنابراین رشد بخش خدمات از نظر ارزش افزوده، بیشتر از رشد آن از نظر نیروی کار بوده که این موضوع را می‌توان مقیاس خیلی بزرگ‌تر است. برای این صنعت، سرمایه‌گذاری‌های زیادی بخش‌های مختلف جابه‌جا نمی‌شود. با وجود رشد ارزش افزوده و درآمد‌ها در بخش خدمات در طول این سال‌ها، جابه‌جایی نیروی کار به این بخش با سرعت آهسته‌تری صورت گرفته است.

بیشترین و ساکنان کشور یمن کمترین متوسط ساعات کار هر فرد شاغل در هفته را در سال ۲۰۲۳ به خود اختصاص داده‌اند. پس از یوتان نیز امارات، لسوتو، قطر و لبنان بیشترین ساعت کاری را دارند و به ترتیب در رتبه‌های دوم تا چهارم جای گرفته‌اند.

براساس گزارش سازمان جهانی کار، در سال ۲۰۲۳ هر فرد شاغل در سنن کار در جهان به طور متوسط در هفته ۴۱ ساعت و شش دقیقه مشغول به کار بوده است. البته این نرخ در کشورهای مختلف، تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است. به طور کلی، میزان ساعت کار هفتگی مردم ۶۴ کشور در سال گذشته، بیشتر از میانگین جهانی بوده است. بررسی‌ها حاکی از آن است که بیشترین میزان ساعت کار هفتگی به ازای هر نفر، ۵۴ ساعت و ۱۸ دقیقه بوده است. کمترین ساعت کار هفتگی به ازای هر نفر نیز ۲۵ ساعت و ۲۴ دقیقه به ثبت رسیده است. براساس این آمارهای سازمان جهانی کار در سال ۲۰۲۳، هر فرد در کشور یوتان به طور میانگین ۵۴ ساعت و ۱۸ دقیقه مشغول به کار بوده و بدین ترتیب، این کشور کوچک، بالاترین ساعت کاری به ازای هر فرد را در سراسر جهان به خود اختصاص داده است.

رابطه توسعه‌یافتگی و ساعت کاری

هر فرد شاغل در امارات متحده عربی نیز ۵۲ ساعت کار کرده است. این کشور از این حیث، رتبه دوم جهان را به خود اختصاص داده است. همچنین در سایر کشورهای جهان هر فرد کمتر از ۵۰ ساعت در هفته مشغول فعالیت بوده است. کشورهای قطر، لبنان، اردن و پاکستان از دیگر کشورهای منطقه خاورمیانه هستند که در میان ۱۰ کشور برتر از نظر بالاترین ساعت کاری (در هفته به ازای هر فرد) قرار گرفته‌اند. در کشور سوریه و یمن نیز کمترین ساعت کاری هفتگی را به ازای هر فرد شاغل داشته‌اند. در یمن هر فرد در هفته به طور متوسط ۲۵ ساعت و ۲۴ دقیقه مشغول به کار بوده است. در سوریه نیز این رقم نزدیک به ۲۶ ساعت به ثبت رسیده است، اما هر ایرانی به طور متوسط چند ساعت در هفته مشغول به کار بوده است؟

داده‌های سازمان جهانی کار نشان می‌دهد که هر فرد شاغل در ایران طی یک هفته به طور متوسط ۴۴ ساعت و شش دقیقه مشغول به کار بوده است. بدین ترتیب، ایران از حیث میانگین ساعت کار هفتگی به ازای هر فرد شاغل، رتبه ۲۶ جهان را به خود اختصاص داده است. همچنین بررسی‌ها حکایت از آن دارد که هر فرد شاغل ایرانی دو ساعت و ۵۴ دقیقه بیشتر از میانگین جهانی کار کرده است. البته در این رده‌بندی، نام کشورهایی چون کویت، مصر و پاکستان پیش از ایران به چشم می‌خورد. مقایسه‌ها حاکی از آن است که هر ایرانی شاغل تنها ۵۴ دقیقه کمتر از چینی‌ها در هفته کار کرده است. همچنین کشورهای هنگ کنگ، کره جنوبی، کانادا، انگلستان و فرانسه از این نظر پس از ایران قرار گرفته‌اند و به طور متوسط در هفته ساعت کار کمتری داشته‌اند. با این حال، به نظر

ایران در رتبه ۲۶ جهان ایستاد

با استفاده از داده‌های سازمان جهانی کار (ILO) می‌توان فهمید که هر فرد شاغل به طور متوسط در طول هفته چند ساعت مشغول به کار است. گزارش این نهاد بین‌المللی نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۳، هر فرد شاغل در سراسر جهان ۴۱ ساعت و شش دقیقه در هفته کار کرده است. البته این نرخ در کشورهای مختلف، متفاوت است. در این سال همچنین هر ایرانی شاغل به طور متوسط در هفته بیشتر از مردم ۱۶۱ کشور جهان مشغول به کار بوده است. هر ایرانی شاغل به طور متوسط دو ساعت و ۵۴ دقیقه بیشتر از میانگین جهانی کار کرده است. بدین ترتیب، ایران از نظر ساعت کاری در این رده‌بندی، رتبه ۲۶ جهان را از آن خود کرده است. در واقع، ایرانیان بیشتر از مردم ۱۶۱ کشور دیگر جهان مشغول به کار بوده‌اند. مقایسه‌ها نشان می‌دهد هر ایرانی شاغل در هفته فقط به طور متوسط ۵۴ دقیقه کمتر از چینی‌ها کار کرده است. به طور کلی، ساکنان کشور یوتان

این روزها روند پرنوسانی را در بازار خودرو شاهد هستیم و یکی از گلابه‌های همیشگی و مهم خودروسواران همانا بی‌کیفیتی خودروهای داخلی است. خودروهایی که حتی در یک ترافیک‌نیم‌ساعته با مشکلات فنی روبه‌رو می‌شوند. شرایط تولید خودرو، چندی پیش مورد انتقاد وزیر صمت هم قرار گرفت و «عباس علی‌آبادی» با اشاره به «خودروبازی به جای خودروسازی» در ایران گفت که فعالیت ۳۶ خودروساز در کشور خودروسازی نیست، بلکه خودروبازی است. با وجود این انتقادات و علی‌رغم بازار انحصاری خودروسازان کشور در سالیان اخیر، متأسفانه نه مصرف‌کننده‌ا وضیعت کنونی راضی است و نه تولیدکننده و نه سیاستگذار، اما این شرایط چگونه پدید آمد و راه برن‌رفت‌ان از بحران صنعت خودرو چیست؟

در پاسخ به این سوال، «فرهاد احتشام‌زاد» کارشناس صنعت خودرو به «خبرآنلاین» توضیح داد: «متأسفانه وحدت تصمیم‌گیری در این حوزه وجود ندارد. مافیای پنهان، سرمایه‌های ناآشکار، منابع ناآشکار، افراد ذی‌نفوذ و تصمیم‌گیران پنهان، همه کسانی هستند که این صنعت را دچار مشکل کردند. بخش خودرو به خصوص در بخش دولتی یک صنعت بیمار است. آزمایش خون این صنعت بیمار نشان می‌دهد که روزی ۱۸۲ میلیارد تومان (در مجموع ۲۴ هزار میلیارد تومان) ضرر می‌دهد و بنابراین نیاز به رسیدگی اورزانی دارد.»

او درباره واردات خودروهای کارکرده نیز گفت: «شاید مسئله مشترکی که بین خودروهای کارکرده و خودروهای نو وجود دارد، بحث نیاز به منابع ارزی است که تا زمانی که در براره آنها تصمیم‌گیری نشود، نمی‌توانیم انتظار خاصی چه در رابطه با خودروهای نو و چه برای کارکرده داشته باشیم. پارامترهای کلان زیادی در این موضوع تاثیر دارند. شما می‌دانید که اقتصاد ما سیاست‌زده است و اگر بخواهیم بدون این واقعیت در مورد این موضوع صحبت کنیم، یک مقدار مسیر را اشتباه رفته‌ایم، اما اگر روی مدار فعلی حرکت کنیم و نتوانیم جذب سرمایه خارجی داشته باشیم، به طور طبیعی شرایط در سال آینده سخت‌تر از امسال خواهد شد. پیش‌بینی من از روند بازار خودرو در سال ۱۴۰۳، این است که پیشرفت

خودروسازان روزانه ۱۸۳ میلیارد تومان ضرر می‌دهند

پیش‌بینی بازار خودرو ۱۴۰۳

خودروسازان داخلی ادامه خواهد داشت؛ یعنی الان سهم بازار زیادی داریم که توسط خودروسازان بخش خصوصی گرفته شده است. تنوع زیادی را وارد بازار کردند و بخش خصوصی به خوبی در این حوزه وارد شده؛ در حالی که معضلاتی مثل مکانیزم‌های قیمت‌گذاری دستوری یا تغییر تعرفه‌ها نتوانسته آنها را دچار چالش بزرگی کند.» به گفته این کارشناس بازار خودرو، «به نظر می‌رسد که خودروسازان بخش خصوصی با قدرت بیشتری پیش خواهند رفت. در رابطه با خودروسازان دولتی نیز آنها هم باید بتوانند خصوصی‌سازی شوند؛ البته نه با تعریف خصوصی‌سازی که بارها در صنایع مختلف دیده‌ایم. در حال حاضر، میزان تقاضا نزدیک به یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه است. به طور طبیعی هر چقدر شکاف بین یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه تقاضای خودرو و میزان تولید کمتر شود، می‌توان انتظار داشته باشیم که بازار به ثبات بیشتر و دلالتی کمتری برسد. ولی اگر زیرساخت‌ها (ارتباطات بین‌المللی، تخصیص ارز، تأمین مواد اولیه با نرخ‌های رقابتی و…) فراهم نشود، خودروسازان دولتی و قطعه‌سازان نیز توان معجزه نخواهند داشت و نیازمند پشتیبانی هستند که بتوانند تولید را بالا ببرند. ادامه روال فعلی، شکاف بیشتری را به طور قطع میان عرضه و تقاضا به وجود می‌آورد و کم‌اکان باید انتظار قرعه‌کشی و برنده شدن در بخت‌آزمایی خودرو را داشته باشیم.»

«احتشام‌زاد» با بیان اینکه «شاید ریل‌گذاری اولیه در حوزه خودرو، ریل‌گذاری درستی بود، اما آنچه که مسیر را به اشتباه برد، دخالت‌های بی‌جای دولت بود» گفت: «برای اصلاح وضعیت به یک‌سری گام‌های اساسی و تصمیمات بزرگ لازم است که باید در بالاترین رده‌های کشوری گرفته شود و دولت از این صنعت دل بکند. البته این نگرانی وجود دارد که اگر صنعت خودرو را به بخش خصوصی واگذار کنیم، خصوصی‌سازی که بارها و بارها در کشورمان و در حوزه‌ها تجربه کرده‌ایم، این بار در مقیاسی بزرگ‌تر اتفاق بیفتد. این در حالی است که برای این صنعت، سرمایه‌گذاری‌های زیادی شده و اگر از بین رود، سرمایه زیادی را از دست خواهیم داد. تمام پارمترهای خونی نشان می‌دهد که خودروسازان روزی ۱۸۳ میلیارد تومان زیان می‌دهند. این عدد نشان می‌دهد که رسیدگی

می‌خواهیم و حال مریض ما خیلی بد است. برای درمان، اول از همه باید قبول کنیم که سرمایه‌گذاری زیادی در این حوزه شده و دولت باید از این صنعت دل بکند، اما این دل کندن همراه با نگرانی‌هایی است که این نگرانی‌ها البته بجاست؛ نگرانی از اینکه اگر این صنعت را به بخش خصوصی واگذار کردیم و خصوصی‌سازی که در کشورمان بارها و بارها در حوزه‌ها و شرکت‌های مختلف اتفاق افتاده، اگر این بار اتفاق بیفتد، در مقیاس خیلی بزرگ‌تر است. برای این صنعت، سرمایه‌گذاری‌های زیادی شده و خیلی پول خرج شده تا به اینجا برسد و اگر این صنعت از بین رود، سرمایه زیادی را از دست خواهیم داد. به همین دلیل دقت خیلی زیادی لازم است تا به سرنوشت آنها دچار نشود.»

این کارشناس صنعت خودرو با تأکید بر انجام اصلاحات در بالاترین رده‌های کشوری افزود: «گام‌های اساسی و تصمیمات بزرگی لازم است که این تصمیمات در بالاترین رده‌های کشوری باید گرفته شود. اگر آقای وزیر می‌گویند که احساس ما این است که باید این کار را کنیم، نظر شخصی‌شان است، چون ایشان بخشی از قدرت را در اختیار دارد و خود به تنهایی تصمیم‌گیرنده نیستند. ایشان اگر تصمیم‌گیرنده هادی بود،ی حدافق می‌توانستند درساره قانونی که مجلس مصوب کرده و در اختیار دولت گذاشته و مسئولیت آن را خاصا به وزارت صمت داده، تصمیم می‌گرفتند؛ چراکه این تصمیم منجر به این می‌شد که دولت به درآمدی که در بودجه در نظر گرفته بود، برسد. دولت ۳۲ هزار میلیارد تومان درآمد دولت از محل مالیات واردات خودرو تعیین کرده بود پس یک نهاد به تنهایی تصمیم‌گیرنده نیست. اینکه گزارش‌های تفریغ بودجه، سال به سال چه استفاده‌ای از آنها می‌شود، خود یک موضوع است. ما می‌بینیم گزارش‌ها با برنامه‌هایی که داده می‌شود، متفاوت است. بودجه ۱۴۰۲ انحراف بسیاری دارد و حالا در بودجه ۱۴۰۳ می‌آییم بر همان اساس و با شدت بیشتر این انحراف را می‌بینیم و فقط شدت خطاها بالا می‌رود. تا زمانی که نخواهیم واقعیت را قبول کنیم که مشکل کجاست، مشکل را نشناخته‌ایم و حالا می‌خواهیم حل کنیم، به طور طبیعی نمی‌شود انتظار بهبود داشته باشیم.»

خبرنامه

تورم چین در ماه فوریه افزایش پیدا کرد

ثبت اولین شکست اقتصادی چین

چین اولین تورم خود در ماه فوریه را پس از تحمل چهار ماه متوالی کاهش تورم مشاهده کرد. شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) این کشور نسبت به سال قبل ۰٫۷ درصد افزایش یافت که نشان‌دهنده تغییر ی است که عمدتا به هزینه‌های مربوط به جشن‌های سال نو چینی نسبت داده می‌شود. این افزایش به اقتصاد چین که با کاهش اعتماد مصرف‌کننده دست و پنجه نرم می‌کند، مهلت می‌دهد. زچپون هوانگ، اقتصاددان چین در کیپیتال اکونومیکس اظهار کرد: تورم شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه گذشته برای اولین بار از ماه سپتامبر به دلیل عوامل موقتی مانند نوسانات قیمت غذا و گردشگری در حوالی سال نو چینی مثبت شد اما ظرفیت مازاد مستمر احتمالا به سرکوب تورم ادامه خواهد داد و ما انتظار داریم که میانگین تورم شاخص قیمت مصرف‌کننده در سال ۲۰۲۴ تنها ۰٫۵ درصد باشد که هنوز بسیار پایین‌تر از موارد قبل از همه‌گیری است.

اداره ملی آمار چین (NBS) گزارش کرد که افزایش شاخص قیمت مصرف‌کننده ناشی از قیمت‌های بالاتر برای کالاهای ضروری مانند گوشت و سبزیجات تازه همچنین افزایش سفر در طول جشن‌های سال نو چینی است. با این حال، قیمت در کارخانه به کاهش خود ادامه داد و شاخص قیمت تولیدکننده (PPI) در ماه فوریه نسبت به سال قبل ۲٫۷ درصد کاهش داشت که از کاهش ۲٫۵ درصدی پیش‌بینی شده در نظرسنجی رویترز فراتر رفته است. قیمت تولیدکننده بیش از یک سال و نیم در مسیر نزولی است. خطر مداوم رکود ناشی از تقاضای ضعیف همچنان نگرانی مهم برای رشد اقتصادی کلی چین است. چین به دلیل بحران عمیق بدهی در میان توسعه‌دهندگان املاک، با رشد کند، به ویژه در بخش املاک و مستغلات خود دست و پنجه نرم می‌کند. این بحران احساسات خرید مسکن را کاهش داده و بخش اصلی اقتصاد چین را تضعیف کرده است. به گزارش «سیتی»، با وجود این چالش‌ها، چین هدف بلندپروازانه رشد اقتصادی حدود ۵ درصد را برای سال جاری میلادی تعیین کرده است، با این حال، دسترسی به این هدف مستلزم عبور از موانع مختلف اقتصادی ازجمله کاهش رشد بازار املاک و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران است.

شوک اقتصادی پاکستان برای بنابلس

حجم تجارت بین‌المللی پاکستان به‌طور قابل‌توجهی کمتر از بنابلس باقی مانده است که ارقام سال مالی منتهی به ۲۰۲۳ بر آن تأکید دارد. به گزارش «ایسنا»، تجارت جهانی پاکستان در این مدت، ۸۰۲٫۶ میلیارد دلار بوده است که مجموعاًواردات آن ۵۵۰٫۳ میلیارد دلار و صادراتش ۲۷۲٫۷ میلیارد دلار بود. این کاهش قابل‌توجهی را نسبت به سال قبل نشان می‌دهد که کل تجارت ۱۱۲ میلیارد دلار، صادرات ۳۱٫۸ میلیارد دلار و واردات ۸۰٫۲ میلیارد دلار بود. محدودیت‌های وارداتی در این دوره بر صادرات نیز تأثیر منفی گذاشت که به دلیل در دسترس نبودن نهاده‌های وارداتی و سایر عوامل مؤثر بود. علی‌رغم موقعیت راهبردی پاکستان در اقتصاد جهانی، رتبه پاکستان به عنوان واردکننده (۴۶) و صادرکننده (۶۱) در بین ۱۲۸ کشور، نشان‌دهنده پتانسیل‌های بکر آن است. به طرز شگفت‌آوری، این کشور از نظر تراز تجاری در جایگاه ۱۳۲ جهان قرار دارد. در حالی که پاکستان قراردادهای دوجانبه و چندجانبه متعددی از جمله قراردادهای تجارت آزاد و امتیازی را با هدف تقویت تجارت منعقد کرده است، اما برای بهره‌برداری کامل از فرصت‌های ارائه شده توسط این ترتیبات تلاش کرده است. یکی از این سازمان‌ها که هدف آن بهره‌برداری از پتانسیل تجاری کشورهای اسلامی است، سازمان همکاری اقتصادی دی ۸ (گروه هشت کشور اسلامی در حال توسعه) است. کشورهای دی ۸ متشکل از پاکستان، بنگلادش، اندونزی، ترکیه، ایران، مالزی، مصر و نیجریه، به‌مجموعه دارای تولید ناخالص داخلی ۴٫۹۲ تریلیون دلار می‌شوند که تقریباً ۱۴ درصد از حجم تجارت جهانی و ۵۰ درصد از حجم تجارت بین اعضای سازمان همکاری اسلامی را تشکیل می‌دهد. پاکستان علی‌رغم ترکیب امیدوارکننده خود، به طور کامل از فرصت‌های ارائه شده دی ۸ از جمله توافقنامه تجارت ترجیحی گروه PTA-DA که اخیراً اجرا شده است، با هدف ارتقای تجارت بین کشورهای عضو، استفاده نکرده است. نیاز فوری به افزایش حجم تجارت دوجانبه پاکستان با کشورهای دی ۸، به ویژه بهبود تدریجی سهم آن وجود دارد. تجارت پاکستان با ایران اهمیت زیادی دارد. پاکستان در سال ۲۰۲۲، ۲۰ کالاهای به ارزش ۱۴۴٫۸ میلیون دلار از ایران وارد کرده است، در حالی که صادرات پاکستان به اندازه ۸۲٫۴ میلیون دلار بوده است. اخیراً یک برنامه راهبردی پنج ساله بین دو کشور منعقد شده است با هدف تجاری ۵ میلیارد لاری تا سال ۲۰۲۸ دست یابد.

تجارت دوجانبه پاکستان با ترکیه در گذشته تا حدودی ثابت مانده است و در سال ۲۰۲۲ به ۸۲۲ میلیون دلار رسیده است و صادرات پاکستان به ترکیه به ۳۴۵ میلیون دلار رسیده است. صادرات پاکستان در سال ۲۰۲۱ به ترکیه ۸۵۸ میلیون دلار ارزش داشت که تراز تجاری بیشتر به نفع ترکیه بود. پیش‌بینی می‌شود که با اجرایی شدن اخیر موافقت‌نامه تجارت کالا بین پاکستان و ترکیه در سال ۲۰۲۳، تجارت رشد کند. به همین ترتیب، صادرات پاکستان به مالزی در سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۳۰۰ میلیون دلار و واردات ۹۶۱ میلیون دلار در مقایسه با صادرات ۳۷۵ میلیون دلاری و واردات ۴ مالزی به ارزش ۱۰۶۰ میلیون دلار در سال ۲۰۲۲ بوده است. در سال‌های اخیر، تجارت دوجانبه پاکستان و بنگلادش با نرخ متوسط درصد رشد اسمی داشته است. با این حال، صادرات پاکستان به بنگلادش شاهد کاهش بوده است و از ۹۵۳ میلیون دلار در سال ۲۰۲۲ به ۷۰۵ میلیون دلار در سال ۲۰۲۳ رسیده است. به طور معمول، صادرات پاکستان به بنگلادش شامل منسوجات، محصولات معدنی و محصولات شیمیایی است، در حالی که واردات از بنگلادش عمدتاً شامل جوت، سیار الیاف نساجی، تنباکوی خام و کشتی‌های قارنه است. متأسفانه، کمسیون مشترک اقتصادی پاکستان و بنگلادش (JEC) همچنان غیرفعال است و مانع رشد تجارت دوجانبه می‌شود. پاکستان قبلاً خود را به عنوان تأمین‌کننده کلیدی ماشین‌آلات و تجهیزات صنایع قند و سییمان بنگلادش معرفی کرده بود. قبلاً ذکر است که مشارکت پاکستان در راه‌اندازی دو کارخانه قند موفقیت‌آمیز بود و این کارخانه‌ها با ظرفیت‌های بالا کار می‌کردند و از رقابت منطقه‌ای بهتر عمل می‌کردند. با این حال، تغییر سیاست‌های بعدی پاکستان به از دست دادن سهم بازار در بخش ماشین‌آلات کارخانه بنگلادش، علی‌رغم چالش‌های مداوم صنعت قند و شکر بنگلادش منجر شد. اقتصاد بنگلادش براسا اشتغال و حمایت از کشاورزی به شدت به صنعت قند و شکر وابسته است. ۱۵ کارخانه قند وجود دارد که همگی در بخش دولتی هستند، وضعیت فعلی صنعت قند و شکر بنگلادش فرصتی را برای پاکستان فراهم می‌کند تا دوباره وارد بازار شود و برنامه‌هایی برای خصوصی‌سازی، واگذاری و نوسازی در دست اجراست. علاوه بر این، رشد پیش‌بینی‌شده بازار شکر بنگلادش که انتظار می‌رود تا سال ۲۰۲۷ به ۲٫۲۹ میلیارد دلار برسد، چشم‌انداز قابل‌توجهی را برای صادرات ماشین‌آلات قند و شکر پاکستان ارائه می‌دهد. به طور مشابه، پاکستان همچنین یک کارخانه آسیاب و بسته‌بندی سیمان با ظرفیت ۶۵ تن در ساعت در بنگلادش به نام کارخانه سیمان مونگلا تأسیس کرده است. مشارکت پاکستان در ایجاد کارخانه سیمان مونگلا در بنگلادش، پتانسیل آن را در صنعت سیمان برجسته می‌کند. اندونزی همچنین فرصت‌هایی را برای کالاهای پاکستان، به ویژه در بخش صنعت قند و شکر ارائه می‌دهد. علی‌رغم موفقیت قبلی در نصب کارخانه قند سوبانگ در دهه ۱۹۸۰، عدم پیگیری پاکستان در تأمین سفارشات اضافی، تعامل این کشور با بازار اندونزی را محدود کرده است. با این حال، با عضویت پاکستان در دی ۸، راهی برای احیای همکاری‌های صنعتی با اندونزی وجود دارد که با توافق‌نامه درمان تجارتی بین پاکستان و اندونزی تسهیل می‌شود. در حالی که پاکستان پتانسیل بسیار زیادی در تجارت بین‌المللی، به ویژه با بنگلادش و اندونزی دارد، تحقق این پتانسیل مستلزم تعامل فعال با شرکای دوجانبه و چندجانبه، استفاده مؤثر از توافقات موجود و تمرکز راهبردی بر بخش‌های کلیدی مانند ماشین‌آلات کارخانه، تراکتور، قطعات خودرو، کالاهای ورزشی، تجهیزات پزشکی، داروسازی، برنج، میوه‌ها و سبزیجات، سیمان و انواع محصولات است. براساس گزارش دنیوز، پاکستان از طریق تلاش‌های هماهنگ و استفاده از پلتفرم‌هایی مانند دی ۸ می‌تواند ردپای تجارت جهانی خود را افزایش دهد و سهم قابل‌توجهی در اقتصاد جهانی داشته باشد.

تشدید نوسان بازار سهام با راه‌اندازی معاملات فرابورس

خودرویی‌های بورس حرکت کردند

خروج پول حقیقی را به ارزش ۱۰ میلیارد تومان دات و نمادهای خازمیا، تهران، شگستر و شاراک در رتبه‌های بعدی بیشترین خروج پول حقیقی ایستادند. بیشترین ورود پول حقیقی نیز به نمادهای خودرو، وتجارت، ومملت، خگستر و فن‌افزار تعلق داشت.

نمادهای فولاد، میدکو و پارسان از جمله نمادهای قرمزپوش بورس بودند که بیشترین اثر را در افت شاخص کل داشتند. در سوی دیگر نمادهای خودرو، فملی، شپنا و شتران از جمله نمادهای سبزی بودند که اثر مثبت بر شاخص داشتند. در بین نمادهای پرتراکش بورس نماد خگستر بیشترین تراکش را داشت و خسپا و خودرو در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. ارزش معاملات کل بازار سهام به ۱۷۲ هزار و ۵۲ میلیارد تومان رسید. ارزش معاملات اوراق بدهی در بازار ثانویه ۱۶۰ هزار و ۶۶ میلیارد تومان بود که ۹۳ درصد از ارزش کل معاملات بازار را در این روز تشکیل می‌دهد. ارزش معاملات خرد نیز با افزایش ۱۰۵ درصدی به نسبت روز قبل به رقم ۶ هزار و ۱۴۸ میلیارد تومان رسید. در پایان معاملات دوشنبه، ۴۲ نماد صف خرید داشتند و ۷۹ نماد با صف فروش مواجه بودند. مجموع ارزش صف‌های خرید با افزایش نسبت به روز کاری قبل به ۲۶۶ میلیارد تومان افزایش یافت و مجموع ارزش صف‌های فروش با افزایش قابل توجهی به ۲۱۶ میلیارد تومان رسید.

حرکت خودرویی‌های بورس تهران

شاخص کل بورس و اوراق بهادار تهران در جریان معاملات روز دوشنبه با رشد ۱۲۵۰ واحدی کار را تمام کرد؛ هرچند که در نیمه دوم بازار، اوضاع برای گروه خودرویی خوب پیش رفت و ایران خودرو به صف خرید نشست اما شاخص کل تغییر خاصی را به خود ندید. در معاملات روز دوشنبه، ارزش بازار بورس و اوراق بهادار تهران به رقم ۷ هزار و ۴۹۷ همتی رسید و ارزش معاملات نیز رقم ۶۰۰ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان را به خود دید. گروه خودرویی با صف نشینی ایران خودرو اوضاع خوبی را به چشم دید تا نتیجه کنفرانس‌های خبری در این نماد و تغییر مدیرعامل سایپا در همگروهی این نماد به خوبی در تابلوی معاملاتی دیده شود. ارزش معاملاتی ایران خودرو به همراه همگروه‌های خود، رقم قابل توجهی را داشت و ارزش معاملاتی این گروه در این روز به اعداد بالاتر از ۸۷۶ میلیارد تومان رسید؛ در حالی که ارزش معاملاتی گروه فلزات اساسی (که در رتبه دوم قرار گرفت) به رقمی نزدیک به ۲۵۱ میلیارد تومان رسید که با خودرویی‌ها فاصله زیادی دارد.

تحلیل تکنیکالی شاخص کل بورس و اوراق بهادار تهران نشان می‌دهد هرچند شاخص کل بورس در جریان معاملات روز گذشته با رشد ۱۲۵۰ واحدی به کار خود پایان داد و به سطح ۲ میلیون و ۱۶۱ هزار واحد رسید، اما این اعداد و ارقام به داد اهالی بازار سرمایه نخواهد رسید. به نظر می‌رسد حداقل عایدی برای این گروه از سرمایه‌گذاران این موضوع است که زیان

یک داستان خوب چه بخش‌هایی دارد؟

تکنیک‌های داستان‌سرایی برای بازاریاب‌ها

داستان سرگرم کنید؟ جواب این سوال نقش مهمی در روند داستان‌تان خواهد داشت. توصیه ما در روزنامه فرصت امروز خداحافظی با داستان‌های یک قسمتی است. در عین حال اگر داستان‌تان خیلی طولانی شود، عملا سیر داستان از دست همه در خواهد رفت. پس همیشه تعادل را رعایت کنید

• قابل ارزیابی بودن: داستان‌هایی که هیچ متر و معیاری به مخاطب برای ارزیابی اوضاع نمی‌دهند، همیشه خطرناک هستند. چه بسا بازاریاب‌هایی که کارشان را با دقت تمام انجام می‌دهند، فقط به خاطر اینکه دلیل و مدرک کافی تحویل مخاطب ندادند کارشان به شکست بکشد. پس از همان اول کار حواس‌تان را کاملا جمع کنید تا بعدا با مشکلات فراوان رو به رو نشوید.

• محتوای آموزشی: داستان‌ها فقط نباید باعث سرگرمی مخاطب شود. اگر قرار بود مردم با داستان‌های حوزه

نویسنده: علی آل‌علی

بازاریابی بدون استفاده از داستان‌های جذاب مثل بیابانی بی‌آب و علف است که حتی یک نفر هم در آن دوام نمی‌آورد. به همین خاطر اغلب برندهای بزرگ دست کم یک داستان حیرت‌انگیز برای مشتریان آماده کرده‌اند. به طوری که در همان اولین برخورد هوش از کله هر مشتری می‌پرد. شما را نمی‌دانم، ولی من که وقتی با یک داستان عالی در حوزه بازاریابی رو به رو می‌شوم، دیگر هیچ برندی به چشمم نخواهد آمد. این دقیقا همان نتیجه رویایی است که بازاریاب‌ها را به سوی دنیای خیال‌انگیز داستان‌ها می‌کشاند.

اجازه دهید کمی بحث‌مان را با بدبینی جلو ببریم و عینک شکاکیت به چشم بزنیم. اصلا بر فرض که داستان‌های جذاب برای همه مردم دنیا بی‌نهایت مهم هستند؛ چطور باید از آن در عرصه مارکتینگ استفاده کرد؟ از همه مهمتر، یک داستان عالی در حوزه بازاریابی چه ویژگی‌هایی دارد؟ هرچه باشد ما که رمان‌نویس نیستیم. پس قبل از اینکه با داستان‌های من‌درآوردی حسایی حوصله مشتریان را سر ببریم، باید یک دستورالعمل اساسی پیدا کنیم.

چالش بالا احتمالا برای هر بازاریابی آشناست. درست به همین خاطر ما در این مقاله سراغ تکنیک‌هایی برای داستان‌سرایی رفته‌ایم که کاملا به درد بازاریاب‌ها بخورد. اگر تا حالا بارها و بارها این سوال که «یک داستان خوب برای بازاریابی چه ویژگی‌هایی دارد؟» در سرتان رژه رفته، حالا دیگر وقت پیدا کردن یک جواب اساسی برای آن است. ما در ادامه علاوه بر اینکه تکنیک‌های حرفه‌ای برای داستان‌سرایی را مرور می‌کنیم، به سوال بالا هم جواب خواهیم داد. خب اگر آماده هستید، ماجراجویی‌مان را شروع کنیم.

داستان‌سرایی در مارکتینگ: تعریفی برای شروع کار
قبل از اینکه سراغ اصل مطلب برویم، بد نیست بحث‌مان را با یک نکته مهم شروع کنیم: اصلا داستان‌سرایی در بازاریابی چیست؟

شاید فکر کنید ترکیب داستان‌سرایی با مارکتینگ نیاز به ساعت‌ها توضیح و تفسیر داشته باشد. خب در این صورت استراتژی ما حسایی غافلگیرتان خواهد کرد؛ چراکه ما در روزنامه فرصت امروز اصلا میانه خوبی با پیچیده کردن مسائل نداریم. بر این اساس داستان‌سرایی در بازاریابی به فرآیند بیان پیام‌های موردنظر یک برند در قالب ترکیبی از فکت‌ها و روایت‌های خیالی گفته می‌شود. البته منظور ما از روایت‌های خیالی هیچ ربطی به فیلم‌های علمی – تخیلی ندارد. در عوض همه چیز در ارتباط با دعوت از مشتریان برای کمی رویاپردازی جریان دارد. ماجرا جالب شد، نه؟ یکی از ساده‌ترین مثال‌ها درباره داستان‌سرایی مربوط به برند نایک است. این برند در همه داستان‌هایی که جلوی مشتریان‌ش قرار می‌دهد، یک پیام اساسی دارد: بهانه‌ها را کنار گذاشته و ورزش کنید. حالا این پیام کلیدی با ترکیبی از سرگذشت ورزشکاران بزرگ ترکیب می‌شود. نتیجه کار هم کاملا مشخص است و نیازی به تعریف ندارد.

اجزای یک داستان بازاریابی

بعد از اینکه یک تعریف ساده درباره ترکیب داستان‌سرایی و بازاریابی پیدا کردیم، توبتی هم باشد باید سری به اجزای یک داستان مناسب بزنیم. بعضی‌ها فکر می‌کنند همین که یک داستان معمولی را سرهم کنند، دیگر مشتریان باید همه جوره هوای‌شان را داشته باشند. امیدوارم شما اینطور فکر نکنید؛ چراکه نتیجه این کار چیزی به غیر از شکست نخواهد بود. پس با ما همراه باشید تا اجزای یک داستان استاندارد را با هم مرور کنیم:

• منحصر به فرد بودن: داستانی که شما برای مشتریان آماده می‌کنید، نباید قبلا جایی شنیده شده باشد. به زبان خودماني، کپی‌برداری از روی بقیه برندها مطلقا ممنوع است؛ چراکه مشتریان خیلی زود متوجه تقلب‌تان شده و اصلا روی خوش به کارتان نشان نخواهند داد. در عوض سعی کنید کمی از ارزش‌های برند و همینطور خلاقیت خودتان بهره بگیرید.

• ادامه‌دار بودن: داستان‌ها نباید یکپهو تمام شوند. چه بسا مشتریان استقبال خوبی از داستان‌تان کردند و نیاز به قسمت‌های بعدی برای داستان پیدا کردید. آن وقت اگر به خوبی کارتان را جلو نبرید، خیلی زود با مشکل رو به رو خواهید شد.

• ارزشمندی: آیا داستان شما برای مشتریان ارزش دارد؟ وقتی درباره ارزش یک داستان برای مشتریان حرف می‌زنیم، مزیت نهایی یا همان سودی که دستگیر مشتری می‌شود را مد نظر داریم. پس اگر داستان‌تان هیچ سودی برای مشتریان ندارد، باید کاملا بی‌خیالش شوید.

• جزئیات فراوان: داستان‌هایی که یک خط مستقیم و قابل پیش‌بینی دارند، هیچ وقت برای مشتریان جذاب نخواهند بود. یادتان باشد شما باید طوری مشتریان را جذب کنید که حتی یک لحظه هم فکر کنار گذاشتن برندنات را نکنند. پس چه بهتر که این کار را با جزئیات تمام انجام دهید. خب هرچه جزئیات یک داستان بیشتر باشد، پیش‌بینی‌اش هم سخت‌تر می‌شود، مگر نه؟

• اندازه داستان: آیا شما دنبال یک داستان کوتاه هستید یا قصد دارید مشتریان را کل سال با قسمت‌های مختلف

توجه کنید. مثلا اگر شما یک برند تولید اکسسوری و پوشاک لوکس هستید، احتمالا مشتریانی که اول از همه سراغ قیمت می‌روند، مخاطب‌تان نخواهند بود. به علاوه، باید میانگین سنی و سلیقه مشتریان وفادارتان را هم مدنظر داشته باشید. فقط در این صورت داستانی جذاب و احتمالا تاثیرگذار برای مشتریان مشابه طراحی خواهید کرد.

اشتباهی که خیلی از بازاریاب‌ها به سادگی مرتکب آن می‌شوند، اشتباه گرفتن مخاطب‌ها با هم است. مثلا اگر از روی دست ایل کپی‌برداری کنید، احتمالا مشتریان دلخواه این برند پایه و اساس طراحی داستان‌تان خواهند بود. حالا اگر حوزه کاری‌تان چیزی به غیر از حوزه گوشی‌های هوشمند باشد، کلاه‌تان پس معر که خواهد بود.

خیلی وقت‌ها بازاریاب‌ها آنقدر سرگرم کپی‌برداری از روی دست برندهای بزرگ هستند که اصلا به اصل ماجرا

کنکورتان را فوراً فراموش کنید اما داستان‌های شگسپیر، حتی بعد از ۲۰ سال، بازهم مثل روز اول در ذهن‌تان باقی خواهد ماند. چنین نکته‌ای درباره ماجراهای خوش دوران کودکی یا جوانی هم مصداق دارد. البته این ویژگی شامل حال داستان‌های به درد نخور نمی‌شود. پس الکی دل‌تان را صابون نزنید و در عوض به فکر طراحی داستانی استاندارد باشید!

نکته دومی که مهمتر به نظر می‌رسد، توانایی داستان‌ها برای ترغیب مردم به سوی اقداماتی خاص است. بی‌شک اگر شما صبح تا شب از مشتریان بخواهید سری به فروشگاه‌تان بزنند، کمتر کسی روی خوش به در خواست‌تان نشان خواهد داد. حالا کافی است داستانی جذاب درباره برندنات بسازید و آن را در شبکه‌های اجتماعی پروموت کنید و آن وقت خیلی زود سر و کله یک عالمه مشتری کنجکاو پیدا خواهد شد. به طوری که حتی فرصت سر خاراندن هم نداشته باشید.

اگر فکر می‌کنید ادعای ما درباره مزایای داستان‌سرایی در عرصه بازاریابی خیلی عجیب است، کافی است آستین‌ها را بالا بزنه و وارد گود شوید. البته اینجا خبری از کشتی گرفتن با دیگران نیست، بلکه باید به یک سوال ساده جواب دهید: چند تا از داستان‌هایی که قبلا خوانده‌اید، هنوز مثل روز اول در ذهن‌تان هست؟ فکر می‌کنم خیلی زود با جواب این سوال حیرت‌زده شوید؛ چراکه داستان‌ها به همین راحتی از ذهن آدم پاک نمی‌شود؛ به ویژه داستان‌های خوب!

تکنیک‌های داستان‌سرایی برای بازاریاب‌ها
امیدوارم تا اینجا کار خیلی حوصله‌تان سر نرفته باشد؛ چراکه حالا نوبت اصل ماجراست. خب انتظار ندارید که ما همین طور بکپهو شما را در دل جنگل داستان‌سرایی رها کنیم؟ حالا هر آنچه لازم بوده برای آشنایی با داستان‌سرایی در دنیای بازاریابی را یاد گرفته‌اید. فقط مانده چند تا تکنیک کلیدی تا دیگر مو لای درز کارتان نرود. خب اجازه دهید بدون هیچ اتلاف وقتی بحث‌مان را شروع کنیم.

شناخت مخاطب هدف

قبل از اینکه داستان برندن‌تان را روی دایره ریخته و از آن برای بازاریابی استفاده کنید، باید به ویژگی مخاطب‌تان

جزئیات دارند. انگار که همه چیز در داستان آنها دست به دست هم می‌دهد تا بهترین صحنه‌های ممکن خلق شوند. این وسط هم خواننده بابت مطالعه جزئیات حسایی سر ذوق می‌آید. قبول دارم چنین کاری اصلا راحت نیست، اما شما باید تا جای ممکن سعی‌تان را بکنید. یکی از بهترین تکنیک‌ها برای توصیف دقیق موقعیت‌ها شامل استفاده از مثال‌های دم دستی است. پس به جای اینکه داستانی خشک پیش روی مخاطب قرار دهید، با انواع مثال‌ها کار را راحت کنید. اینطوری دیگر خبری از اعتراض‌های پشت پشت سر هم مشتریان نخواهد بود.

یادتان باشد استفاده از مثال‌های متنوع نباید هرگز تکراری شود. همانطور که بهترین غذای دنیا هم با نمک اضافی حسایی بدمزه می‌شود، داستان‌های پر از مثال‌های پشت سر هم نیز چنگی به دل نخواهد زد. پس سعی کنید در کارتان زیاده‌روی نکنید.

تکنیک بعدی که باید به خوبی رعایت کنید، مربوط به استفاده از تصاویر و ویدئوها در فرآیند داستان‌سرایی است. بی‌شک حالا دیگر مثل چندین دهه قبل نیست که مردم با یک داستان معمولی جذب برندنات شوند. در عوض باید نهایت استفاده از محتوای بصری را بکنید؛ چراکه چنین محتوایی کمک شایانی به شما برای تاثیرگذاری بر روی مخاطب‌تان می‌کند. به علاوه، با این دست فرمان دیگر لازم نیست خودتان را برای ترسیم موقعیت‌های مختلف به دردرسر بیندازان.

استفاده از تکنولوژی‌های تازه نکته‌ای است که هر بازاریابی باید مد نظر داشته باشد. وگرنه خیلی زود داستان‌تان جذابیتش را از دست داده و دیگر نمی‌توانید موقعیت‌تان در بازار را تثبیت کنید. از آنجایی که تولید محتوای ویدئویی یکی از راحت‌ترین کارها برای هر بازاریابی محسوب می‌شود، شما باید در این زمینه کمی دست بجنابید. خب هرچه باشد داستانی که در قالب فرمت ویدئو بیان شود، جذابیت خیلی بیشتری خواهد داشت، مگر نه؟

دعوت مخاطب به عمل

هدف نهایی هر فعالیتی در دنیای کسب و کار کسب سودهای بالاست. پس اگر فکر کرده‌اید داستان برندنات باید فقط جنبه سرگرم‌کننده داشته باشد، سخت در اشتباهید. هرچه باشد نویسندہ‌های بزرگ هم انتظار فروش بالایی برای هر داستان‌شان دارند. پس طبیعی است که بازاریاب‌ها هم حواس‌شان به اوضاع مالی داستان باشد. فرمول ما برای این مسئله استفاده از دعوت به عمل (Call to Action) برای کسب و کارتان است. وقتی یک داستان بازاریابی این بخش را داشته باشد، مشتریان با شنیدنش وسوسه خواهند شد. حالا فرقی ندارد دعوت موردنظر برای خرید محصولات باشد یا کارهای دیگر، در هر صورت مشاهده نتیجه بخشی کار حسایی همه را سر ذوق خواهد آورد.

یادتان باشد مشتریان همینطور الکی در بازار دست به خرید یا حتی اقدامات کوچک نمی‌زنند. به همین خاطر باید قبل از هر کاری مزایای پیشنهادتان را مرور کنید. آیا واقعا پیشنهاد شما به درد مشتریان می‌خورد؟ این سوالی است که خیلی از بازاریاب‌ها هیچ جوابی برای آن ندارند. دقیقا به همین خاطر کمپین‌شان کمتر روی موفقیت را خواهد دید.

اجازه دهید بحث‌مان را با یک مثال کلیدی جلو ببریم. فرض کنید شما یک برند تولید لوازم‌التحریر دارید. در این صورت برای ترغیب مشتریان به خرید باید مزایای محصولات‌تان در مقایسه با غول‌هایی مثل استندلر را به روشنی بیان کنید. به علاوه، اگر فرآیند خرید برای مشتریان خیلی سخت باشد، کمتر کسی به پیشنهادتان گوش خواهد داد. پس به جای اینکه الکی کار را سخت کنید، همه چیز را به ساده‌ترین شکل ممکن جلو ببرید. وگرنه خیلی زود اوضاع‌تان در بازار به هم ریخته و دیگر نمی‌توانید اوضاع را مدیریت کنید. معمولا برندهای تازه کار که داستان‌های جذابی برای مشتریان طراحی می‌کنند، وقتی نوبت به ساده‌سازی فرآیند خرید می‌رسد، همه چیز را فراموش خواهند کرد. انگار که انرژی بازاریاب‌ها سر داستان‌سرایی تمام شده و دیگر به کارهای جانبی نمی‌رسند. امیدوارم دست کم شما چنین عادت‌ی نداشته باشید؛ چراکه مشتریان بدون امکانات ساده برای خرید محصولات هیچ وقت به آن روی خوش نشان نخواهند داد. درست به همین خاطر اگر حواس‌تان را جمع نکنید، خیلی زود حاصل تمام تلاش‌تان بر باد می‌رود.

جلب مشارکت مشتریان

چه کسی گفته داستا یک برند باید روند یکسانی داشته باشد؟ خیلی وقت‌ها بازاریاب‌ها فکر می‌کنند همیشه باید ایده‌های خودشان را تحویل مشتریان دهند. نکته جالب اینکه گاهی اوقات مشتریان ایده‌های بی‌نهایت بهتری برای شما خواهند داشت. پس اگر دوست دارید کارتان را بهتر از هر زمان دیگری دنبال کنید، باید کمی میدان عمل مشتریان را وسیع‌تر در نظر بگیرید. ماجرا سخت شد، نه؟ وقتی درباره مشارکت مشتریان در فرآیند داستان‌سرایی حرف می‌زنیم، ایده عجیبی مد نظرمان نیست. همین که مشتریان امکان به اشتراک گذاشتن نظرات و پیشنهادهان با بازاریاب‌ها را داشته باشند، به اندازه کافی قانع‌کننده خواهد بود. پس به جای اینکه کارتان را بی‌خودی سخت کنید، کمی حواس‌تان را به دور و بر دهید. قول می‌دهم بعضی از ایده‌های مشتریان طوری شگفت‌زده‌تان کند که حتی فکرش را هم نمی‌کردید.

یادتان باشد کمک گرفتن از دیگران هیچ وقت ایده بدی نیست. خیلی از بازاریاب‌ها در طول زمان خودشان را در بن بست‌های مختلف پیدا می‌کنند. به طوری که حتی بهترین داستان‌های‌شان را هم نیمه‌کاره رها کرده و دنبال کارهای تازه می‌روند. در چنین شرایطی استفاده از کمک دیگران شاید عجیب یا حتی غیرمنطقی به نظر برسد اما میاینر بی‌نهایت سریعی برای رسیدن به موفقیت محسوب خواهد شد. پس منتظر چه هستید؟ از این به بعد وقتی دنبال داستان‌سرایی در حوزه بازاریابی بودید، کمی هم به نظرات بقیه گوش دهید.

بی‌شک داستان‌سرایی برای هر بازاریابی یک چالش مهم محسوب می‌شود. با این حال شما نباید خودتان را دست‌کم گرفته یا با استرس زیادی کار را سخت کنید. فقط کافی است تکنیک‌های مورد بحث در این مقاله را به خوبی دنبال کرده تا کارتان روی روال بیفتد؛ همین و بس. منابع:

https://www.entrepreneur.com/growing-a-business-powerful-brand-storytelling-۶/a-business-۴۴۶۰۲۵tips-for-marketers https://www.productmarketingalliance.com/the-what-why-and-how-of-storytelling

نویسنده‌های بزرگ مهارت خیره‌کننده‌ای برای توصیف